

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

V legislatura

Tercer període

Sèrie P - Número 24

Dimarts, 15 d'octubre de 1996

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS I CARNER

Sessió plenària núm. 20, primera reunió

Í N D E X

Debat

sobre l'orientació política general del Consell Executiu

S U M A R I

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i deu minuts.

— **1. Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu** (Tram. 255-00004/05) (Punt únic de l'ordre del dia.)

Exposició: president de la Generalitat.

— Una política pròpiament catalana	1503
— L'acció de govern	1504
— Els pactes amb els partits estatals	1505
— Un pressupost de contenció	1507
— Les línies bàsiques d'acció de govern per al 1997: estat del benestar, creixement econòmic, llengua i cultura	1508

La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i un minut.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 20.1

La sessió s'obre a dos quarts de dotze del matí i deu minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Pau i Vall.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu. 255-0004/05. Junta de Portaveus. Substanciació.

El president

Comença la sessió.

D'acord amb l'article 123 del Reglament, aquesta sessió té l'únic punt de l'ordre del dia, que és debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu, el qual es regirà per la normativa establerta en els articles 123 i 124 del Reglament de la cambra.

Té la paraula el molt honorable senyor president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. Jordi Pujol i Soley)

Molt honorable senyor president, il·lustres senyores i senyors diputats, d'acord amb el que preveu el Reglament d'aquest Parlament, em presento davant la cambra per iniciar el debat de política general que preceptivament s'ha de fer cada any.

Aquest és el primer debat de política general d'aquesta legislatura, i és també el primer després d'un període marcat per les eleccions del 3 de març i per les negociacions posteriors de Convergència i Unió amb el Partit Popular. Aquestes eleccions, les negociacions dels mesos de març i abril –i algunes que hi ha hagut després i que encara hi ha–, les discussions entorn del pressupost de l'Estat, tot això s'ha interpretat per part d'alguns sectors com si no hi hagués, a hores d'ara i d'ençà del 19 de novembre, una política pròpiament catalana. Permetin-me unes preguntes: negociar i aconseguir el traspàs dels mitjans humans de l'Administració de justícia i material de les fiscalies i la totalitat de les d'Agricultura, és o no és fer política catalana? Fer que, per primera vegada, hi hagi administració única a Catalunya en un sector –concretament, el d'agricultura i ramaderia i, de fet, també en el de justícia–, i actuar a fons –i crec que bé– en l'exercici d'aquesta administració única en coses com la política forestal, la indústria agroalimentària o la intervenció en els mercats, això és política catalana o no ho és? Negociar la cessió del 30% de l'IRPF sense topalls, en comptes de només el 15% i encara amb topalls, això és o no és fer política catalana? Aixecar el sostre del que poden ser per aquest concepte uns ingressos de l'any 1999 de 14.500 a 50.800 milions, i l'any 2001 de 16.400 a 86.000, és o no és fer política catalana? Millorar, malgrat la insuficiència que fins avui no hem aconseguit superar del tot, el finançament sanitari és o no és fer política cata-

lana? Negociar i aconseguir la competència dels ports de Barcelona i Tarragona és o no és fer política catalana? Negociar un redactat de la LOFAGE que aconseguix la desaparició dels governadors civils, que de sempre ha estat una reivindicació del catalanisme, és o no és fer política catalana? Negociar el traspàs de l'Inem és o no és fer política catalana? Etcètera. Què és fer política catalana, si això no ho és? I entenc que aquesta ha estat, a més, una política de la que queda per sempre, i que és de benefici general, que no és partidista ni és fugaç; no és escuma.

A part d'això també he de dir una cosa, i és que avui ja no es pot parlar de política d'un país en termes de compartiment estanc, perquè què és política espanyola? D'abril a setembre, què ha estat política espanyola? Així com una cosa molt específica, específica i castissament específica, hi ha hagut el GAL i el Cesid, però, a part d'això, que ha estat la política espanyola? Doncs la política espanyola, bàsicament, ha girat entorn de Maastricht, i Maastricht, i Maastricht: els criteris de Maastricht. I qui els ha fixat, aquests criteris? No pas el Govern espanyol, que hi va tenir una participació, això sí –una quinzena part, com a màxim. No els ha fixat el Govern espanyol. I ha girat entorn d'això; i en canvi, seria fals dir que no hi ha política espanyola; sí que n'hi ha, però el condicionament europeu de la política espanyola és molt fort, i en el cas català és fort el condicionament europeu i també l'espanyol. Però hi ha política catalana: per començar, tot això que els he dit, que no és escuma.

Ara bé, a part d'això, hi ha que aquest Parlament, de febrer a juny o juliol va aprovar tretze lleis, que Déu n'hi do, tretze lleis, a més, algunes d'elles prou importants: l'organització dels serveis jurídics de la Generalitat; totes aquestes tres lleis del Codi de família que, a més, ara en el futur, ja els avanço que les integrarem amb altres lleis també de caràcter familiar, aprovades en legislatures anteriors, per fer el Codi de família pròpiament dit, lleis que, per cert i dit de passada, han estat molt ben valorades fora de Catalunya i crec que aquí també, lleis sobre autoritzacions pressupostàries i finances, sobre modificació de l'Institut Català de Finances, de regulació de la programació audiovisual distribuïda per cable, i, evidentment, els Pressupostos.

D'aquestes lleis, per cert, sigui dit de passada, vuit es van aprovar per unanimitat, d'aquestes tretze lleis, vuit es van aprovar per unanimitat, quatre es van aprovar per àmplia majoria i una es va aprovar amb el vot favorable de Convergència i Unió i el Partit Popular, concretament aquesta, molt important certament, els pressupostos.

A part d'això, afegeixo que hi ha sis projectes més pendents de discussió; entre ells, un d'aquests projectes tan important com el Projecte de llei de protecció civil. I torno a dir, tot això és o no és política catalana?

L'actuació del mateix Govern també ha estat intensa, però no em sembla el cas entrar-hi en detall perquè seria molt fatigant i molt prolix, i perquè moltes de les coses fetes no cal, em sembla, parlar-ne en aquest debat, llevat que vostès demà reclamin que se'n parli.

Punt 1

1504

De tota manera, sobre acció de govern, alguns comentaris. Primer, òbviament, la política que hem fet ha vingut marcada pel Pressupost del 96 que va ser, com a tot arreu, com a tot Europa, un pressupost de contenció. Però permetin-me dos comentaris sobre el Pressupost. Primer comentari: en el seu moment ja vàrem fer notar que, dintre de la seva inevitable contenció, el Pressupost pretenia preservar tant com fos possible la despesa social i tot el que se'n sol dir «estat del benestar». La prova és que les àrees menys afectades foren les d'Ensenyament, a part de la de Justícia, les d'Ensenyament –increment del 4,1%– i de Sanitat –increment del 3,5%. I el segon comentari és que un bon compliment del Pressupost ha de comportar que el dèficit enguany no superi el que ens fixa l'anomenat «sender de Maastricht», és a dir, 46.000 milions. El 30 de juny, el dèficit era de 59.000 milions, però nosaltres creiem –i podem parlar-ne si volen– que a finals d'any podem complir l'objectiu de 46.000 milions que tenim fixat.

També els vull dir que durant aquests mesos hi ha hagut –el Govern s'ha fet càrrec, i ha actuat per tal d'aplicar-los bé– el traspàs de noves competències: una del Senpa, que ha representat la instauració de l'Administració única en temes agraris a Catalunya i que ha permès, per primera vegada, actuar eficaçment en un tema tan important com la regulació de mercats. Per exemple, per dir-ne una que ara ha cridat l'atenció aquests dies, aquestes setmanes, en el cas crític que hi ha hagut de la vedella. O bé agilitar tot el referent a fons europeus. L'altre gran traspàs d'aquests darrers mesos i que el Govern ha hagut d'actuar per tal d'integrar-lo en l'esquema d'operacions de la Generalitat ha estat el dels mitjans humans de l'Administració de justícia, que ha representat 5.300 funcionaris i 13.000 milions de pressupost.

Per altra banda, hem continuat aplicant el desplegament policíac, encara que amb retard per qüestions pressupostàries. El dia 1 de novembre, en comptes de fer el desplegament a l'Alt Empordà, a la Garrotxa i al Baix Empordà, com estava previst el farem al Baix Empordà i a la Garrotxa, i a l'Alt Empordà el farem per Pasqua.

L'any vinent el farem al Gironès, al Pla de l'Estany i a la Cerdanya. Podrem fer-lo més fàcilment perquè com que els Mossos d'Esquadra en bona part ja són a la ciutat de Girona, la despesa que s'ha de fer ja està feta i, per altra banda, s'ha continuat el desplegament en el sentit que la Junta de Seguretat ha acordat que, concretament el 98, hi hagi aquest desplegament al Berguedà, al Solsonès, a l'Alt Urgell, a l'Urgell, a la Segarra i a la Noguera, i el 99 podem acabar tota la província de Lleida.

I vull fer notar que cap a finals de l'any que ve, per primer cop, una província sencera –la de Girona– tindrà com a policia principal la de la Generalitat. Això serà un fet emblemàtic, significatiu i tindrà les seves conseqüències.

Per altra banda, en l'acció de Govern d'aquests mesos hi ha hagut que la política d'inversions s'ha continuat bé que..., inversions afectades per la contenció, però, afortunadament podem mantenir els compromisos bàsics: ja sigui el metro del Vallès i del Baix Llobregat, ja

sigui la Línia 2 de Barcelona, o l'inici de projectes del metro de Nou Barris, l'Eix Transversal, variant de Vic, de Cardona, etcètera, 98 depuradores en construcció, habitatge, portada d'aigua al Penedès i al Garraf, 24 nous centres docents, 23 centres d'assistència primària que s'acabaran enguany, etcètera.

Una cinquena cosa que els volia dir sobre l'activitat del Govern durant aquests mesos ha estat que, tot i la prioritat social del Pressupost, hem pogut –i després m'hi estendré més més endavant– seguir donant suport a l'economia productiva, mantenint i incrementant el suport sobretot a la projecció exterior, en el camp industrial i en el camp agrari d'una manera particular, continuant la inversió en infraestructures tècniques de suport a la indústria, etcètera. I ara encara podria afegir una llarga miscel·lània, que els estalvi, excepte pel que fa a l'establiment a Barcelona de l'Escola Judicial. Crec que per molts motius és un fet digne d'esment i que m'agrada subratllar.

I, finalment, també crec necessari encara afegir un setè punt de particular interès, que és el de l'aplicació de la LOGSE. En aquest camp, el Govern de la Generalitat està fent un gran esforç intentant complir la llei en els terminis que s'havien fixat. I de fet som els únics que ho fem en tot l'Estat, amb l'excepció del País Basc, que té una aplicació del 99,7% del que ara, en aquests moments, s'hauria hagut de fer, 99,7; de Navarra, que té el 94; i nosaltres tenim el 99,5.

Vull recordar, però, que tant Navarra com el País Basc tenen un sistema de finançament molt més favorable. Per la resta, pel que fa a la resta, el grau d'aplicació, d'acord amb el que ara que s'hauria d'haver aconseguit en el territori MEC és pels volts del 50%, al País Valencià és del 6%, a Andalusia és del 20%. No tinc dades d'algunes altres comunitats autònomes però sé que també són percentatges bastant baixos.

Deu ser positiu, i suposo que aquest Parlament avalarà com a positiu, considerarà positiu que es compleixi la llei i que es compleixin els terminis, i que es doni prioritat a tot el que sigui formació, però s'ha de saber que això representa una servitud pressupostària molt important, sobretot quan els altres no ho fan, quan la resta de l'Estat no ho fa i, per tant, quan, de fet, això incideix en el Pressupost de l'Estat i d'una manera directa o indirecta en el nostre Pressupost, representa una servitud molt important pressupostària, organitzativa, de recatallatge, d'acceptació ràpida i sobtada per part de la població, per part dels pares, per part dels pobles, ciutats, comarques, de tots els canvis que això significa.

És un esforç que, per, diguem-ne, plasmar-lo bé, consisteix, per exemple, a tenir aquest any 1.500 professors més amb menys alumnes –1.500 professors més amb menys alumnes. O bé haver de fer, de cop –de cop, que evidentment no es poden fer, encara que de vegades se'ns reclami, però el que no es pot fer no es pot fer, el que és impossible tampoc no es pot demanar–, moltes construccions escolars. O bé aquest problema que hem dit que planteja el fet que els nois i noies se'n hagin d'anar als 12 anys dels pobles.

Ens ho podríem haver estalviat tot això, ja que sembla que s'ho volen estalviar els andalusos i els valencians?

Punt 1

Bé, en tot cas, a nosaltres ens va semblar, primer, que complir la llei era una primera obligació d'un govern; segona, que quan això, a més, afectava una cosa tan, diguem-ne, important com l'ensenyament, s'havia de ser especialment complidor. I es comprèn, em sembla, que això hagi estat així perquè sobre l'ensenyament es pot dir que ha estat sempre l'objectiu prioritari del nacionalisme català de totes tendències, de tots els corrents i de tots colors. Perquè tothom ha pensat que la construcció d'un país es fa a través de la gent i de la qualitat de la gent.

Bé, doncs, senyores i senyors diputats, tot això, la LOGSE, el desplegament policíac, la incorporació i exercici de noves competències, el manteniment de les inversions en el Pla de metros, etcètera, etcètera, tot això és o no és política catalana?

És veritat, però, que, a més, Convergència i Unió, com a coalició, com a grup parlamentari, també com a Govern de la Generalitat, i jo mateix com a president, hem fet arribar al conjunt de l'Estat propostes concretes de política general, sobretot de política econòmica, i hem mirat de fer arribar també un missatge, que hem procurat que fos operatiu, de serenitat i d'estabilitat.

És veritat que hem intervingut d'una manera important en la política espanyola, però això, Convergència i Unió i el Govern de la Generalitat, ho veiem com un actiu. Se'ns reclama sovint que no ens quedem a casa, doncs, bé, no ens hi quedem. Se'ns demana que siguem motor i factor d'equilibri. Doncs, bé, ho som. Se'ns demana que exercim un lideratge, doncs, bé, l'exercim. Exercim lideratge, no dic «el lideratge». Exercim lideratge, un lideratge a Catalunya, òbviament, n'exercim a Espanya i estem cada cop més presents a Europa i se'ns hi valora. I, per cert, vull avançar-los que una de les coses que els proposaré és que se m'admeti una compareixença meua a la Comissió sobre afers internacionals d'aquesta cambra, per informar sobre les activitats i iniciatives que Catalunya està prenent i ha pres i prendrà en el camp internacional.

En tot cas, aquest conjunt d'acció legislativa, d'acció de govern i d'incidència en la política espanyola –ho repeteixo: aquest conjunt d'acció legislativa, d'acció de govern i d'incidència en la política espanyola– és el balanç que el Govern català posa a la consideració de la cambra.

També poso a la seva consideració una altra qüestió important. La dels pactes amb els partits estatals. Em diran potser, altre cop, que no correspon, però jo torno a les preguntes d'abans. El que es juga en aquests pactes és molt important per a Catalunya, n'hem de parlar o no n'hem de parlar, aquí? Penso que sí.

Per tant, ara els parlaré d'aquests pactes, i ho dic en plural perquè del 19 de novembre ençà hi ha hagut a Espanya tant temps de govern socialista com popular. De fet, fins a primers d'abril Convergència i Unió i el Govern de la Generalitat han tractat i negociat amb el PSOE i el Govern socialista, i no pas sobre foteses, sobre coses que no fossin importants per a Catalunya, que no fossin importants per al conjunt de l'Estat i fins i tot que no fossin, de vegades, importants per al PSOE. Per tant, s'escau ara fer un balanç del que fou la relació del Govern de la Generalitat amb el Govern socia-

lista del 93 al 96, abans de comentar l'actual acord amb el Partit Popular.

Aquell acord amb el PSOE el valorem positivament, primer, perquè va millorar el nostre finançament, modestament, és veritat; amb tot, va representar, per exemple, l'any 1995 42.000 milions. Amb el benentès que moltes de les partides que es van millorar ara ja s'aplicaran automàticament i molt a l'alça i, a més, es va introduir el concepte de corresponsabilitat fiscal, que creiem que tant políticament com econòmicament ens és favorable.

En segon lloc, n'estem satisfets perquè durant aquest període hem aconseguit competències importants, algunes de les quals se'ns havien negat molt sistemàticament i que ja n'he esmentat algunes, també, el Senpa, he esmentat, i els mitjans humans de l'Administració de justícia i materials de les fiscalies, però cal afegir-hi, entre altres, les cambres agràries, les primeres autopistes, el fons forestal de Catalunya, els laboratoris d'agricultura, les titulacions nauticopesqueres, etcètera.

En tercer lloc, el valorem positivament en tercer lloc perquè durant aquest període es va arribar a un acord sobre el model policíac català, sensiblement millor que l'anterior. En quart lloc, perquè durant aquests tres anys s'ha pogut consolidar la nostra política lingüística a l'escola. Val a dir que en gran part, en molt gran part, gràcies a les sentències del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem, però, indubtablement també, pel clima positiu que hi havia entre el Govern central i el de la Generalitat.

En cinquè lloc, perquè durant aquests anys el pes polític de Catalunya en el conjunt de l'Estat s'ha incrementat. Estem especialment satisfets d'haver col·laborat fortament en la inflexió de la política econòmica espanyola en un sentit favorable a l'economia productiva. A part del benefici general que això ha representat per a l'Estat, per a tothom, hi ha hagut moltes mesures concretes especialment favorables a l'economia i la societat catalanes. També en altres aspectes no pròpiament econòmics hem pogut fer prendre decisions molt positives per a Catalunya; així ha estat, per exemple –citare només dos exemples–, ha estat així en la Llei d'ordenació del sector elèctric de l'any 1994 i en la de telecomunicacions per cable, de finals del 95. És a dir, per cert, després de les eleccions del 19 de novembre.

En sisè lloc, el valorem positivament, perquè creiem, amb aquesta col·laboració, haver demostrat novament que som capaços d'intervenir a fons, decisivament, en la política i en la societat espanyoles. Hi pot haver qui consideri, des d'una perspectiva nacionalista –nacionalista catalana o també nacionalista espanyola–, que això no té sentit, que no és feina nostra. Convergència i Unió, i el Govern de la Generalitat, des de la nostra perspectiva nacionalista, de la que tenim nosaltres, entenem que sí, que és feina nostra. I ens complau haver-la fet bé, aquesta feina, perquè entenem, creiem, que ha estat fer-la bé assegurar la governabilitat i l'estabilitat de tot l'Estat durant aquests anys, i haver actuat d'una manera que es pot qualificar positivament o negativament, òbviament, però mai de poc seriosa, de poc responsable o de poc lleial.

1506

És clar que també hi ha contrapartides negatives, i alguna no poc important. Una és la resistència per part del Govern socialista a assumir algunes propostes nostres molt justificades: des de la supressió del topall del 15% de l'IRPF fins al traspàs dels grans ports. De fet, l'acord que vàrem fer amb el PP el mes d'abril millora el que teníem amb el PSOE. Però potser l'aspecte més negatiu foren les campanyes contra el Govern de la Generalitat –inicialment, o dient-ho així, contra el Govern de la Generalitat, però que finalment acabaven sent contra Catalunya– i que, per raons diverses, d'aquestes campanyes, n'hi hagué durant un parell d'anys. I fortes. N'hi hagué per dos motius: un d'estrictament partidista, crec que sovint sectàriament partidista, i un altre d'explotació d'un sentiment anticatalà que hi ha en alguns sectors. Ja vàrem expressar en el seu moment al Partit Popular el nostre disgust per això; el reitero, però no m'hi vull estendre més. Resumeixo: el Govern de la Generalitat valora positivament la cooperació amb el Govern del PSOE de juny de 1993 a març - abril de 1996.

Aquest és un tema tancat. No ho és, en canvi, el de l'acord vigent amb el Partit Popular, del qual en el seu dia ja farem el balanç final. Però de moment hem de dir que el considerem un bon pacte. Per què? Primer, millora sensiblement el nostre sistema de finançament general. El millora perquè apuja al 30% la participació de la quota líquida de l'IRPF i en lleva el topall. El millora perquè s'avé a revisar el cost de determinats serveis específics, com és el cas dels Mossos, les presons, etcètera. I això fa que, per exemple, l'increment d'ingressos sobre el sistema anterior serà de 74.740 milions l'any 1999 i de 113.068 milions el 2001 –dono dues xifres perquè es vagi veient l'increment progressiu que hi ha. Tot això, sense parlar..., deixant de banda el tema de sanitat.

Segon: millora el nostre sistema sanitari, encara que –i ho hem dit pel dret i pel revés, i ho seguim dient– insuficientment. El més important és haver aconseguit que l'estalvi que es faci a sanitat no s'apliqui a reducció del dèficit general, sinó a millorar el finançament de la mateixa sanitat. Ara bé, fonamentalment, el que els vull dir és que –i ja ho saben– hi ha una negociació en curs, a través de la subcomissió creada *ad hoc*, que confiem que millorarà sensiblement el que ja ara hem aconseguit.

Tercer: es compromet a fer algunes transferències importants, algunes de les quals sistemàticament ens havien estat negades fins avui –ports de Barcelona i Tarragona, Inem, Institut Social de la Marina, notaries i registres, etcètera.

Quart: es compromet a modificar algunes lleis de bases que restringien les competències catalanes.

Cinquè: introdueix la supressió dels governadors civils a la LOFAGE.

Sisè: es compromet a desenvolupar el model policíac català sobre la base dels acords adoptats en la legislatura anterior i a modificar, si calgués, la Llei de forces i cossos de seguretat de l'Estat. Aquesta línia ens ha de permetre negociar que la competència del trànsit de carreteres passi a la Policia de la Generalitat.

Setè: com a tema a hores d'ara encara no ben resolt, com a tema que no puc presentar positivament en aquests moments, i pendent de discussió, precisament aquests dies, hi ha el de les inversions de l'Estat a Catalunya.

Vuitè: a part d'això, hi ha altres punts no específicament referits a l'autonomia de Catalunya, especialment de política econòmica i de política europea, que creiem positius. Segueixen estant, aquests acords, en la línia de donar suport a l'economia productiva, i de completar el que era el propòsit –el propòsit no circumstancial, o no concret, sinó de fons, de concepte global, de Convergència i Unió durant l'anterior legislatura, és a dir durant l'època de la col·laboració amb el PSOE–, de completar, repeteixo, aquest propòsit, que era fer que l'economia espanyola, tradicionalment basada en l'estalvi exterior, el consum i la importació, se sustentés en el futur en l'estalvi interior, la inversió i l'exportació. I segueixen estant en la línia d'incrementar la competitivitat espanyola en un marc de diàleg i de concertació socials. I és per això que hem celebrat que en el tema de pensions el Govern i els sindicats s'hagin posat d'acord.

En conjunt, aquest és un acord que es pot considerar, sense cap mena de dubte, millor que l'acord que havíem tingut amb el PSOE –naturalment, és un acord que s'ha de complir.

Vull afegir uns comentaris a això. Primer: després de les eleccions de 1993, parlamentàriament i políticament només el PSOE estava en condicions de governar, si algú l'ajudava.

Segon: després de les eleccions de 1996, parlamentàriament i políticament, només el Partit Popular està en condicions de governar, si algú l'ajuda.

Tercer: tant en l'acord amb el PSOE com amb el PP, Convergència i Unió no s'ha mogut del seu projecte polític.

Quart: procurarem actuar amb el mateix sentit de responsabilitat, la mateixa seriositat i la mateixa lleialtat que vàrem aplicar de 1993 a 1996.

Cinquè: amb tot, som conscients que la nostra opció de 1993 a 1996 fou políticament arriscada, i que la d'ara ho torna a ser. Però entenem que és obligació d'una força política utilitzar la seva capacitat d'influir al servei del seu país o del seu projecte si es donen condicions favorables. Deixar passar una oportunitat important, o dues, per aixecar el sostre de l'autogovern català, com hem fet i estem fent, per modificar positivament algunes tendències tradicionals espanyoles i per facilitar la incorporació plena de l'Estat espanyol a la Unió Europea, deixar passar aquestes oportunitats, dic, hauria estat, això sí –entenem que això sí–, hauria estat traïr la confiança del nostre electorat i, sobretot, traïr la responsabilitat que tenim contreta, en més d'un àmbit, però sobretot, sobretot, envers Catalunya.

I sisè: confiem que el conjunt de l'opinió pública espanyola no es veurà aquest cop sacsejada per campanyes anticatalanes. És més: vull cloure aquest capítol amb l'expressió d'una esperança. Ja ho sé: contra l'escepticisme potser de molts, però tenim l'esperança que es

donen les condicions, que es van donant les condicions per intentar que la nostra realitat sigui ara més ben entesa fora de Catalunya que no pas en el passat, tenim l'esperança que el que ha passat durant els anys darrers, i el que ara passa, pot fer que més gent de la resta d'Espanya, políticament diversa, comenci a veure d'una manera nova el que Catalunya és, i com això s'ha de reflectir políticament i institucionalment. En tot cas, el Govern de la Generalitat actuarà sobre la base que aquesta possibilitat és real.

Fins aquí, el que hem fet. Ara, el que farem.

Començaré per parlar, altre cop, del Pressupost. I per dir altre cop que serà, el del 97, un pressupost de contenció, com arreu, com a tot Europa –ni un sol país, ni un sol país, se n'escapa–, però que novament tindrem, a l'hora de confeccionar-lo i de presentar-lo, una preocupació prioritària per la cohesió social i per l'estat del benestar.

No us negaré que Maastricht comporta certes repercussions. Preciso: no és Maastricht, ni la Unió Europea; sense Maastricht, sense Unió Europea, aquestes repercussions també hi serien. Hi pot haver qui, des de la perspectiva de l'interès que pugui tenir per determinats productes agrícoles o pels teixits o per la siderúrgia, pensi que sense la Unió Europea aquests problemes no existirien. Això és fals. Perquè, si nosaltres quedéssim al marge d'Europa, o bé finalment recorreríem... –o bé fracassés el projecte europeu, l'any que ve–, o bé hauríem de recórrer a un tancament de fronteres, a una autarquia i finalment a la ruïna, o bé si seguíssim mantenint obertes les nostres fronteres i volguéssim competir, però sense el suport que representa la Unió Europea, igualment ens entrarien els teixits italians o del sud-est asiàtic, o la bijuteria de Hong Kong, o les avellanes turques, o el blat de moro canadenc, o els automòbils txecs. Però, en canvi, hauríem renunciat a la possibilitat d'influir en el proteccionisme dels altres –cosa que, ara, aquesta possibilitat, la tenim, amb el suport de la Unió, de la Unió Europea–, i hauríem renunciat, en bona part, a les nostres possibilitats d'exportar, que són avui, com vostès saben prou bé, són avui l'autèntic motor de la nostra economia. No ens podríem convertir, com ens hem convertit, en la fàbrica de televisors d'Europa. Ni tampoc hi hauria les subvencions que hi ha, importants, per al blat, per a l'alfals, per a les avellanes, per als xais, per a l'oli i per a tantes altres coses. I hauríem de recórrer a devaluacions competitives, que a primera vista, doncs, molta gent les saluda com un gran què, perquè ajuden l'exportació, però que la gent no s'adona que una devaluació competitiva pot tenir beneficis exteriors, però de fet representa una rebaixa del poder adquisitiu de la gent de casa.

Ara bé, dit això, sigui com sigui, Maastricht, la Unió Europea, els pressupostos que hem de fer aquests anys, nosaltres i tothom, comporten repercussions: retards en algunes obres, rebaixes de segons quines subvencions, fer més modestos determinats projectes. I comporta definir bé les prioritats. Per exemple, tot i que hi podria haver alguna frenada, perquè no estem segurs de mantenir el ritme al cent per cent, de poder-lo mantenir, però una opció clara, ja els ho he dit, la LOGSE. O bé el PIRMI. O bé els Mossos d'Esquadra. Prioritzar. Per

exemple, tres prioritats. O bé, en el camp productiu, el Copca i el Laboratori d'Assaigs i Investigacions.

Permetin-me que insisteixi una vegada més que aquesta situació no és pròpia de Catalunya: és de tot Europa. Però, dintre d'aquest marc general, hi ha països que prioritzen millor, o que hi ha més clima de confiança, o governs més dialogants, o una societat civil que pren millor el relleu de l'Administració, etcètera. Nosaltres hem de mirar de ser un país d'aquests.

Nosaltres som –i permetin-me que utilitzi un llenguatge casolà–, nosaltres som com aquella família que ha fet un gran esforç per comprar el pis, perquè un dels nois pugui estudiar, perquè un altre es pugui plantar pel seu compte, i perquè el conjunt de la família disposi de prou elements de confort. I que ara ha de dedicar una part dels seus guanys a pagar els crèdits que ha hagut de demanar per fer tot això. Però això passa quan un noi ja treballa, i un altre se'n surt pel seu compte, i el pis comprat fa vint anys ara val molt més que no pas abans. Ho fa això, ara, quan la família, gràcies a la feina feta durant trenta anys, pot esguardar el futur amb confiança, entre altres coses perquè disposa d'una base patrimonial més sòlida i disposa de més formació i de més instruments de treball que abans.

La prova que, en aquest moment de frenada general a Europa, Catalunya té una situació bona, amb relació al conjunt, relativament bona, és que seguim creixent més que la mitjana espanyola i l'europea i que l'atur i l'ocupació evolucionen millor. I que les revistes especialitzades estrangeres ens segueixen situant entre els països amb més futur. Especialitzades o no especialitzades: tant li fa que sigui *Der Spiegel* de fa tres mesos com l'*Economist* de fa tres o quatre setmanes. Que deia, l'*Economist* deia, que els tres països millors d'Europa per fer-hi inversions industrials són, per aquest ordre, Anglaterra, la República Txeca i Espanya: deia Espanya, no deia Catalunya. I és veritat que Espanya en el seu conjunt realment és atractiva per a les inversions industrials, però nosaltres –i vostès– sabem, per les dades internes de l'Administració espanyola, que, pel que fa a la inversió industrial real –és a dir d'inversió, no només de situar una seu central–, pel que fa a la inversió industrial real, Catalunya és la part amb més força, clarament, d'atracció de l'Estat.

O sia que, resumint –i continuo emprant el llenguatge casolà–, Catalunya ha pujat molts esglaons, i ara en seguirem pujant, però més a poc a poc. No ens asseurem en un replà, seguirem pujant, però més a poc a poc. I, probablement, agafant avantatge sobre altres que vénen darrere nostre, o atrapant-ne algun que va al davant nostre, que també haurà ralentit. Però pujarem d'una manera diferent: fins ara, l'Administració ha dut el pes, sovint principal, d'aquesta pujada; ara seguirà assumint la part principal de la càrrega, però convindrà que la societat s'impliqui més i més en el progrés econòmic i social del país.

Afortunadament, ho pot fer, perquè tenim una societat civil viva i perquè durant anys entre tots hem construït un país que és una bona eina de treball.

Crec que a hores d'ara és l'obligació de tot polític responsable –i per cert és una obligació que no sempre és

ni fàcil ni popular—fer una acció d'explicació a fons de la situació i de les perspectives de futur; jo crec que això és l'obligació dels polítics de govern, però també dels d'oposició. Perspectives de futur que són bones, però que requereixen un redimensionament de la despesa i més disciplina de les administracions i de la societat.

Un dels polítics europeus avui més decisius escrivia dissabte passat, contestant als qui voldrien el que en diuen «una altra política», que els governs no poden seguir fent el que tots a Europa han fet, poc o molt, que tots han fet durant uns quants anys: endeutar-se més del compte, fer devaluacions competitives i subvencionar a dojo.

M'agradaria dedicar uns minuts —i espero que es considerarà que això té cabuda en aquest Parlament i té cabuda en el que en podríem dir una «concepció de política catalana»— a explicar que aquesta contenció no és deguda només, ni principalment, a Maastricht, i menys encara a la Unió Europea. De fet, Maastricht intenta posar remei a una situació europea que s'anava degradant, una degradació que hauria finalment conduït a una reculada general i a una greu crisi social. M'agradaria dedicar-hi uns minuts perquè, davant l'opinió pública, el projecte europeu es va carregant de culpes i d'imatges negatives, injustament i perillosament negatives. M'agradaria dedicar una estona —i demano l'atenció de la cambra molt breument— a fer veure que «complir» —ho subratllo—, complir amb Maastricht és simplement posar-se en condicions, a partir de 1998 i 1999, de mantenir un creixement que potser no serà espectacular però que pot ser sostingut, en condicions d'obrir l'economia espanyola cada cop més a l'exterior, de modernitzar-la, d'anar creant llocs de treball i, com a conseqüència de tot això, d'equilibrar i reforçar la societat. M'agradaria dedicar-hi una estona, però entenc que no és el moment de fer-ho; m'he permès només aquesta referència de passada.

No és el moment perquè ara és el moment d'informar que tot això que els he dit s'ha de traduir en un pressupost per al 97 que s'ajusti a la xifra de dèficit que ens marca Maastricht. I quin dèficit ens marca? 28.000 milions. És a dir, haurem de baixar d'un dèficit permès enguany de 46.000 a 28.000 milions. Haver millorat el nostre finançament gràcies al recent acord amb el Partit Popular ens donarà un respir, però, tot i així, el pressupost serà difícil.

Ara, de tot això, en detall, en parlarem el mes de novembre. Ara els vull posar al corrent de les línies bàsiques d'acció de govern de la Generalitat per als mesos venidors, per a aquest any que ve.

Per començar vull dir que, malgrat els problemes pressupostaris, malgrat Maastricht i el dèficit que hem d'anar reduint, el Govern de la Generalitat seguirà actuant com a motor, i en molts aspectes com a motor principal, del conjunt de Catalunya. I això per dues raons. La primera perquè, si bé cada cop més la societat es mobilitza, cada cop més hi ha complementarietat entre govern i societat, és a dir, si bé cada cop el paper de la societat és creixent, hi segueix havent un paper determinant del Govern. Després ja us en posaré exem-

ples. I això és possible perquè —segona raó—, malgrat la contenció pressupostària, la despesa social inversora i promotora de la Generalitat segueix essent molt gran.

També això passa a tot Europa —permetin-me que faci novament una breu digressió europea que pot ajudar a entendre el que els dic. Molts polítics i economistes europeus de primera fila miren ara de lluitar contra una idea, al seu entendre i al meu també, errònia i perillosa, una idea que es va estenent: és la que diu que un dèficit del 3% del PIB —és el que exigeix Maastricht— porta a la deflació i a l'estancament, i que porta a la inoperància de les administracions. La veritat és que un dèficit acumulatiu del 3% segueix essent molt gros o, si es vol dir d'una altra manera, més positiva, segueix permetent una política molt activa. He fet aquest incís només per deixar clar que, malgrat la contenció pressupostària, el Govern de Catalunya seguirà jugant amb força el paper de motor que li correspon.

Dit això, els vull parlar de tres línies principals d'acció de govern. Primer, la que fa referència a l'acció social i al benestar dels ciutadans, la, diguem-ne, de l'estat del benestar, que jo definiria com aquella que dona, per una banda, seguretat a la gent i, per l'altra, capacitat de progrés i de promoció; seguretat enfront de la malaltia, de la vellesa, de l'atur, de la desgràcia, i capacitat de promoció a través d'una bona formació i la creació d'un marc d'igualtat d'oportunitats. Ja he dit que això seria especialment tingut en compte en el difícil projecte de pressupost que els presentarem a primers de novembre.

M'he referit abans a l'esforç que la Generalitat fa en el camp de l'ensenyament; alguns el qualifiquen d'excessiu perquè —i d'això n'hem de ser conscients— repercuteix sobre la resta del pressupost, sobretot si a la resta de l'Estat no s'aplica amb la mateixa intensitat la llei. Però és l'opció que hem fet. Si sembla que no és prou oportuna, demà serà un bon moment per a comentar-ho. És l'opció que hem fet: apliquem la LOGSE al 99,5% i és segur que l'haurem aplicada plenament —és segur que l'haurem aplicada plenament— en el termini previst. Tot i que, com ja vaig dir públicament —això també és formació— a l'acte d'inauguració del curs acadèmic: «caldrà ralentir algunes inversions universitàries» —ralentir; no dic «suprimir»—, aquest serà un capítol pressupostari que procurarem no retallar. Vull recordar que en el camp universitari les aportacions per despesa corrent de la Generalitat han passat de 100, l'any 1986, a 439, enguany, i que les inversions han totalitzat més de 100.000 milions amb una punta de 15.000; és un tipus d'increment que ara no podem continuar. Però mantindrem el nivell assolit, i també aquí hem de posar cada cop més l'accent en la gestió; el consorci d'avaluació de la qualitat del sistema universitari serà un bon exemple d'això.

Pel que fa a la sanitat, amb tota seguretat mantindrem el nivell actual i seguirem aplicant la reforma sanitària, especialment pel que fa als CAP i a les àrees bàsiques de salut. Ja els he dit abans que s'ha creat una subcomissió del Congrés dels Diputats per resoldre aspectes que han quedat pendants del finançament, pendants concretament d'aquest tema del finançament sanitari, i òbviament el ritme d'aplicació de la reforma sanitària, que no s'interromprà, però el ritme dependrà del resul-

tat d'aquesta negociació pendent. En tot cas, la qualitat de l'assistència sanitària a Catalunya no baixarà, sinó que seguirà millorant.

Pel que fa a un altre component bàsic de l'estat del benestar, l'atur, he de dir dues coses. La primera és que la millor lluita contra l'atur és la creació de llocs de treball; per això Convergència i Unió celebra haver pogut contribuir a donar a l'economia espanyola una orientació més productiva, que, entre altres coses, s'ha manifestat, per exemple, en més ocupació i menys atur—que segueix sent alt, però en més ocupació i menys atur—, a part d'en la forta rebaixa dels tipus d'interès durant els últims quatre anys. I per això el nostre Govern farà un esforç per compatibilitzar el manteniment de l'estat del benestar amb el creixement econòmic—després en parlaré.

Ara bé, fetes aquestes dues consideracions, manifesto l'esperança que en un termini breu la Generalitat disposarà de l'Inem. Ja saben que estem discutint si ens han de traspasar només les anomenades «polítiques actives» o també, almenys en part, les passives. Segur, però que aviat disposarem de més capacitat d'acció en aquest camp.

Un dels departaments menys afectats per la retallada pressupostària del 96 fou el de Benestar Social. Això ha permès mantenir els serveis socials, la formació d'adults i les activitats en els casals de gent gran i, en general, en els equipaments cívics. En canvi, —i no us ho oculo pas— hi ha hagut ralentiment de les inversions i minves, afortunadament limitades, en alguns dels ajuts a entitats. També s'ha mantingut plenament el PIRMI; ja he dit abans que el seu manteniment era una opció prioritària.

En aquest camp de la protecció enfront de la vellesa o simplement de la desgràcia, l'impacte negatiu de la contenció pressupostària —vull subratllar-ho— s'ha pogut reduir i es podrà reduir més l'any que ve gràcies a les lleis votades per aquest Parlament recentment, gràcies a la racionalització d'una sèrie de serveis, gràcies a la creació de serveis alternatius com, per exemple, l'acció de les anomenades «famílies cuidadores» i, finalment —i això és el més gratificant de tot—, gràcies en general a la creixent corresponsabilització de la societat civil.

Els donaré, per il·lustrar-ho, una dada bonica de debò, molt bonica: actualment, el Departament de Justícia pot comptar amb la col·laboració d'uns cinc-cents voluntaris —d'uns cinc-cents voluntaris— per fer servei a les presons, i gràcies a ells s'estan fent coses que altrament no es podrien fer.

Segona línia d'acció de govern: el creixement econòmic. Em resulta reconfortant parlar-ne perquè justament els departaments d'Indústria i Comerç, d'Agricultura i de Política Territorial foren dels més castigats pel pressupost de 1996 i, en canvi —en canvi—, han aconseguit incidir positivament en l'activitat econòmica. N'han estat un bon exemple.

Agafarem el cas d'Indústria. Aquest Departament ha actuat, malgrat una forta retallada, ha actuat eficaçment perquè ho ha fet d'acord amb els següents criteris. Pri-

mer, ha prioritzat al màxim; per exemple, ha donat preferència al Copca i a altres iniciatives d'internacionalització, que són —com els deia abans— la clau del nostre creixement industrial. Segon, ha posat l'accent en algunes iniciatives públiques o mixtes d'infraestructura logística industrial, com el Barcelona Moda Centre, o, conjuntament amb el Departament de Política Territorial, el Centre de Mercaderies, de Santa Perpètua. Tercer, ha accentuat l'acció de reforçament dels clústers que hi ha a Catalunya o que s'estan formant. Quart, ha reclamat i sovint obtingut més col·laboració del sector industrial privat; un exemple d'això és el criteri de copagament per als serveis del Copca i del Centre de Qualitat, que així s'ha pogut potenciar, i per cert que això ha ajudat molt el gran increment de certificats ISO 9000 que estan aconseguint les indústries catalanes. Cinquè, ha intensificat la promoció de tots els serveis de suport logístic i tècnic a les indústries, que ja tenim, des del Laboratori d'Assaigs i Investigació, l'Idiada, passant per l'Institut del Làser o el de Química Fina. Sisè, ha activat els contactes internacionals a fi d'aprofitar la recuperació de la inversió industrial que hi ha a Europa i al Japó. Setè, ha incrementat l'assessorament de les nostres empreses perquè *elles* inverteixin a l'estranger. Vuitè, ha intervingut molt selectivament en la política d'ajuts a empreses, sobretot d'acord amb dos criteris: el de l'equilibri territorial i el del caràcter estratègic o inductor d'algunes empreses.

Podria allargar molt aquesta relació; n'hi ha prou amb el que els he dit. He agafat aquest exemple perquè és il·lustratiu, serveix per entendre coses, serveix per a un endemà, es pot aplicar en d'altres camps.

Tot això s'ha pogut fer per dos motius: primer, perquè afortunadament tenim un món industrial consistent i dinàmic; segon, perquè durant una pila d'anys hem estat creant bona infraestructura, des de carreteres fins a abastament d'aigües, des d'universitats i laboratoris fins a terrenys industrials, des d'organitzacions de comerç exterior fins a plantes de cogeneració. El resultat és positiu: la inversió industrial estrangera torna a l'alça a casa nostra, continua la disseminació industrial arreu del país, les nostres empreses exporten més i són més competitives, com demostra el que abans els he dit dels certificats ISO 9000.

Podria parlar d'una manera similar pel que fa a l'agricultura, amb un fil argumental que comencés a Prodeca i acabés en la forma altament eficaç com ha exercit les funcions del Senpa. Els resultats són bons; els números —els números— canten; això, en un any difícil. Són exemples clars del que vull dir quan dic que l'Administració seguirà fent de motor, però cada cop més amb iniciatives que tinguin en compte les eines de treball que hem creat, que tenim i que abans no teníem, i que tinguin també cada cop més en compte la pròpia gent, la gent del país.

Podria dir quelcom de semblant al que he dit, d'Indústria, de Política Territorial i Obres Públiques, gràcies a la priorització i a la gestió molt rigorosa, tant del Departament com de Gisa, però precisament per això, perquè ha pogut mantenir, malgrat tot, un alt nivell d'activitat, no cal que m'hi allargui.

1510

En canvi, sí que parlaré del comerç, perquè passa un moment problemàtic. Per dos motius: per la crisi general del consum, aquí i fora d'aquí, i perquè ja a finals de l'any passat es féu evident que els instruments legals, i també els plantejaments d'estratègia comercial vigents durant una pila d'anys, i que havien servit, ara s'havien de renovar. D'aquí ve que implantéssim la moratòria per un any per a nous permisos de grans superfícies. Com saben, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va anul·lar el decret de moratòria, i ens trobem ara en una situació d'insuficiència d'instruments legals, que resoldrem ràpidament, un cop, a finals de novembre, tinguem llest i ben actualitzat l'estudi sobre la situació i les perspectives del comerç a Catalunya. Com ja es va dir al seu moment, l'objecte de la moratòria era precisament fer aquest estudi sense pressions, sense estar sota pressió. S'haurà fet l'estudi, el novembre, i d'ell en traurem les dues conseqüències, però ho hauré hagut de fer sota pressió.

Pel que fa al turisme, crec que es pot dir que segueix anant raonablement bé, però la gran importància econòmica, laboral i com a factor d'equilibri territorial d'aquest sector, ens obliga a revisar constantment la qualitat de la nostra oferta i l'eficàcia de la nostra promoció. Ara ho hem de fer, especialment, a causa de certs canvis que hi han en el mercat turístic internacional. Però, afortunadament, ho podem fer en un moment que el nostre turisme compta amb molt bones cartes. De tota manera, una reflexió –ho repeteixo–, en el sector, s'ha de fer, però ja des d'ara, aprofitant la fusió de les conselleries d'Indústria i de Comerç i Turisme, potenciarem les nostres oficines exteriors al servei de la nostra promoció turística.

Tota aquesta activitat econòmica –industrial, agrària, turística, de construcció– l'hem de fer compatible amb la conservació del medi ambient. Els vull recordar que, fa només sis anys, en aquest tema teníem problemes seriosos; no els hem superat tots, però hi ha hagut una millora molt important que assenyalava el camí que hem de continuar: un camí que, almenys en relació amb la resta de l'Estat, ens posa en posició capdavantera, però m'atreveixo a dir que també ens posa a un bon nivell europeu. Un camí definit per la minimització i el reciclatge; per la regeneració d'olis usats; per la transformació de sang i deixalles animals; pel reciclatge de piles, frigorífics i fluorescents; per la recuperació de pneumàtics; per l'abocament controlat de runes; sense parlar dels molts abocadors d'escombraries que s'han construït durant aquests darrers anys, cosa a la qual molts consells comarcals han contribuït decisivament.

La millora de la qualitat de les aigües a platges i rius també ha estat notable, amb 169 depuradores en servei i 98 en construcció, fins al punt –crido la seva atenció sobre això– que estem cinc anys per davant en el compliment de les directives europees.

En el tema dels purins –que és un dels punts candents, actuals, en part degut a la forta expansió del sector porquí– s'està aplicant el programa elaborat per la Junta de Residus i pel Departament; hi ha feina a fer, aquí, encara.

Finalment, són dignes d'esment el Programa de vigilància ambiental del complex petroquímic de Tarragona i la construcció de la incineradora de Constantí, de la qual, d'aquesta incineradora, vull assenyalar que ha representat un exemple, crec que modèlic, de sentit de responsabilitat i de col·laboració entre les diverses administracions i les empreses privades en un sector precisament tan delicat com és el químic.

I, per tancar aquest capítol mediambiental, voldria fer notar que una política mediambiental adequada és important, no solament per a allò que normalment se'n diu la qualitat de vida, sinó, a més, per a la mateixa indústria. La incineradora de Constantí és un aval per al desenvolupament del complex petroquímic de Tarragona, per al turisme –no cal dir-ho– i, fins i tot, per a la mateixa agricultura, i especialment per a la ramaderia, com el cas del sector porquí posa especialment de manifest.

Vull fer notar, abans de tancar aquest capítol sobre creixement econòmic, que tot i la importància primordial que donem als temes de benestar, cohesió i promoció socials, no podem sacrificar el que pot permetre un bon desenvolupament econòmic. Entre altres raons, perquè –i he de tornar a parlar de Maastricht–, si bé serà important entrar a la Unió Europea el primer de gener del 1999, també ho serà –i tampoc serà tan fàcil– estar després, l'endemà, en condicions de mantenir-nos-hi bé. I això dependrà del grau de disciplina macroeconòmica que haguem tingut, però també de la competitivitat i de la capacitat de creació de riquesa que hàgim adquirit.

Tercera línia d'acció: llengua i cultura. En el camp lingüístic la situació actual és contradictòria, encara que tendint a la millora de la situació del català. Dos exemples del que va millor són: l'increment de l'ús del català en les proves d'accés a la universitat i l'increment de llibres en català. Concretament, el percentatge d'alumnes que empren el català en les proves d'accés a la universitat ha passat, del curs 91-92 al curs 95-96, del 55,3% al 70,3%. Exemples negatius, en canvi, són: l'estancament a un nivell molt baix de l'ús del català a l'Administració de justícia, i a les hipoteques i els documents notariais. Fa pocs dies, aquesta cambra va votar per unanimitat una resolució sobre l'ús del català a les hipoteques. Ho celebro, perquè el fet que el vot fos unànimem em fa pensar que, quan d'aquí a pocs mesos hàgim de tornar a parlar de normalització lingüística amb les diverses forces polítiques catalanes –i ho farem amb aquell esperit convivencial que sempre hem defensat–, em fa pensar que, arribat aquest moment, trobarem una actitud generalitzada d'acceptació que hi ha punts en els quals cal reforçar l'acció a favor del català.

Ara bé, si quan parlem de desenvolupament industrial, o agrari, o de l'atenció a gent gran, diem que no progressarem prou sense molta iniciativa de la gent, què se'ha de dir en un tema tan personal com sovint és el de la llengua que s'empra? En bona part, el sostre del català –el sostre del català– serà el que li posin els catalanoparlants, amb l'ajut i comprensió, és clar, dels castellanoparlants. Però en certs aspectes hi ha més perill que no es faci tot el que s'ha de fer per part dels catalanoparlants que dels castellanoparlants. Hi ha co-

ses que es poden fer per decret, però n'hi ha que no; n'hi ha que només es fan si, per una banda, se sent autoestima per la catalanitat, i pel que és Catalunya i, per l'altra, es té la idea clara que, si bé a Catalunya hi ha dues llengües i que ambdues han de ser respectades –i sobretot han de ser respectades les persones–, si bé això és així, la que assegura la personalitat pròpia del país és la catalana.

Pel que fa als equipaments culturals, es mantindrà la política actual, si bé –i sento no poder evitar aquest constant *ritornello* en el meu discurs–, amb un cert ralentiment. Ralentiment que no afectarà, com a mínim, ni la inauguració del Teatre Nacional, ni la de les sales d'art gòtic del Museu Nacional d'Art de Catalunya, ni, òbviament, el Liceu. De fet, conseqüents amb tot el que he estat dient, l'any que ve hem de mirar de donar més preferència a les iniciatives i activitats de la gent. Permetin-me un incís sobre això, que val per a tot, però que és especialment pertinent fer en aquest capítol de la cultura, i que també és especialment vàlid en àrees com la joventut, els esports, o bé, en general, l'acció social. L'incís és aquest: hi ha hagut, durant els darrers deu o quinze anys una política de subvencions bastant considerable, no només per part de la Generalitat, sinó per part de totes les institucions. I s'havia de fer. I ara ha arribat el moment de dir que la majoria d'iniciatives socials i culturals no poden basar-se massa preponderantment en la subvenció. Però, al mateix temps, també és clar que no s'hi pot renunciar del tot. S'ha de trobar un punt d'equilibri, s'ha d'advertir les entitats de tota mena que no es refiïn més del compte dels ajuts públics, però, al mateix temps, les administracions catalanes, totes elles, hem de ser conscients que Catalunya és un país on determinades activitats, més que no pas en altres indrets, necessiten un suport públic. Mirarem de trobar aquest equilibri en tot i, especialment, en el camp de la cultura.

S'hauran adonat que opino que vivim un moment decisiu en diversos sentits, però sobretot en un: es necessita més que mai la mobilització de la gent del país, de la societat. Es necessiten més que mai la iniciativa i la participació de la societat, des de les entitats de tota mena fins al món empresarial i sindical, que estan tenint –sigui dit de passada– una actitud, en general, constructiva. Afortunadament, podem comptar també amb una realitat municipal i comarcal forta i dinàmica, i celebro, en aquest sentit, que la col·laboració de la Generalitat amb els ajuntaments sigui bona i que, darrerament, s'hagi arribat a algun acord autènticament important, com el de la coordinació de les policies locals i els Mossos d'Esquadra, i el paper a jugar pels alcaldes. Celebro, igualment, que, de mica en mica, es vagi avançant cap a un millor equilibri territorial. És una contribució a la cohesió del nostre país.

Tot això, l'acció de les institucions i de la societat, la participació de la ciutadania i la cohesió social i territorial, és necessari de cara a poder aprofitar l'oportunitat que tenim. Per una banda, per aixecar el nostre sostre d'autogovern; tenim una oportunitat d'aixecar el nostre sostre d'autogovern, en la línia del que els he estat dient, però també mitjançant l'ampliació, que demanarem, de més capacitats legislatives, d'acord amb l'article 152 de la Constitució, i de més capacitat d'execució a través de la generalització de l'Administració única. I, per l'altra, consolidar sense limitacions la competència de la Generalitat en tot el referent a llengua i cultura, i consolidant també, de passada, des de la més exigent convivència, la unitat del nostre poble.

També tenim l'oportunitat –en tercer lloc– de resoldre positivament el repte de la nostra integració, no només a Europa, sinó al món de les altes tecnologies, de la visió global i de la renovació constant. Aquesta, almenys, és la nostra –i la meua– percepció, la meua convicció: que tenim aquesta possibilitat. I és per això que, des de la diversitat, des de la diversitat de les nostres posicions polítiques, i encara que sigui a través de la legítima confrontació entre aquestes diverses opcions –confrontació que, sens dubte, i com és lògic, en el curs d'aquest debat es posarà de manifest–, jo crec que aquest Parlament pot fer arribar, i ha de procurar fer arribar al poble de Catalunya un missatge d'estímul, una invitació a la responsabilitat i una expressió de confiança. I una invitació, també, a prendre consciència que, si entre tots, de tota mena de color polític, i de tots els sectors socials, si entre tots hem aconseguit una transformació tan gran i important, i que des de fora es jutja tan positivament, encara que nosaltres, de vegades, no la valorem prou, si hem aconseguit això, és que les nostres possibilitats per situar-nos en un alt nivell com a país i com a societat són reals.

En el que en podríem dir un breu interval en la legítima confrontació política, i sense que en això ningú hi hagi de veure cap mena de complaença ni de petició d'assentiment, els convido a participar i a fer participar els catalans d'una legítima i il·lusionada, però també realista, ambició.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor president.

La sessió continuarà puntualment demà a les deu del matí.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i un minut.